

מרכז המידע למודיעין ולטרור במרכז
למורשת המודיעין (מל"מ)

חדשות העימות הישראל-פלסטיני

(1-8 ינואר 2008)

חייל צה"ל בתוך סליק ובו מעבדת חבלה, שנחשף
ב"קסבה" (דובר צה"ל, 5 בינואר 2008).

עיקרי הדו"ח

- לקראת ביקור נשיא ארה"ב הסתמנה עלייה בהיקף ירי הרקטות לעבר ישראל. באחד המקרים נורתה רקטה תקנית (122 מ"מ) שנפלה **בצפון העיר אשקלון**, הטווח הארוך ביותר שאליו נורתה רקטה ע"י ארגוני הטרור הפועלים ברצועת עזה. ניסיון להנחת מטען חבלה בצפון הרצועה ליד הגדר, ע"י חוליית הג'יהאד האסלאמי בפלסטין, שכללה גבר ואישה, סוכל ע"י צה"ל. מלבנון נורו **שתי רקטות לעבר הישוב שלומי שבגליל המערבי**, זו הפעם השנייה מאז מלחמת לבנון השנייה.
- כוחות הביטחון הישראליים המשיכו בפעילות סיכול ומנע אינטנסיבית ברצועת עזה וביהודה ושומרון. בלט מבצע רחב היקף **בשכם** במהלכו נעצרו מבוקשים ונחשפו ב"קסבה" (העיר העתיקה) מעבדת חבלה ובה חגורת נפץ, רקטות בשלבי הכנה ראשוניים ואמצעי לחימה. תוצאות המבצע ממחישים היטב כי **שכם ממשיכה להוות מוקד לפעולות טרור נגד ישראל** למרות פעילות מנגנוני הביטחון הפלסטינים, שהצליחו לכפות מידה רבה של חוק וסדר בעיר.

אירועים בולטים בשטח

גבר ירי הרקטות

- שנת 2008 נפתחת **במגמת עלייה בהיקף ירי הרקטות**. במהלך סוף השבוע האחרון (4-5 בינואר) נורה מטח חריג של **18 רקטות**, מתוכם 13 נפלו בשטח ישראל. במטח אחד ב-5 בינואר אותרו 5 נפילות רקטות בעיר שדרות, אחת מהן בבית העלמין בעיר. סה"כ אותרו בשבוע האחרון **26 נפילות** של רקטות בשטח ישראל.
- ב-3 בינואר, בשעות הבוקר, נורתה רקטה מצפון רצועת עזה לעבר **צפון העיר אשקלון**. זהו **הטווח הארוך ביותר** שאליו הגיעה רקטה שנורתה ע"י ארגוני הטרור הפועלים ברצועת עזה. מדובר **ברקטה תקנית בקוטר 122 מ"מ** בעלת מאפיינים חריגים במתווה שלה, היכולה להגיע לטווח של כ-20 קילומטר. הרקטה זוודה במרעום הקשה, שיוצר בשנת 2007, דבר המצביע כי **היא הוברחה לרצועת עזה בשנה האחרונה**.
- הזרוע הצבאית של החזית העממית-המפקדה הכללית "הגדודים ע"ש ג'האד ג'בריל" נטלה אחריות על הירי (ערוץ אלאקצא, 3 בינואר). המדובר בארגון מחבלים קטן, **פרו-סורי**, שמנהיגו אחמד ג'בריל פועל מדמשק. ארגון זה אינו נהנה מאחיזה איתנה ברצועת עזה. יצוין כי גם הג'האד האסלאמי בפלסטין וועדות ההתנגדות העממית נטלו במשותף אחריות על הירי. בהודעתם המשותפת נמסר כי הם "לא יסתפקו באשקלון ובשדרות. על האויב לצפות למהלומות שירדפו אותו בתוך ביתו" (אתר צות אלחק, 3 בינואר).

הרקטה שנורתה לעבר אשקלון, מתוך סרטון נטילת האחריות של החזית העממית- המפקדה הכללית (ערוץ אלאקצא, 3 בינואר)

ירי פצצות מרגמה

- ב-5 בינואר, נורו כ-20 פצצות מרגמה לעבר אזור מעבר קרני שברצועת עזה. נפילה אחת זוהתה בסמוך לגדר המערכת. גדודי עז אלדין אלקסאם/חמא"ס נטלו אחריות על ירי פצצות המרגמה (אתר אלקסאם, 5 בינואר). יומיים קודם לכן, נטל הארגון אחריות לירי 10 פצצות מרגמות, אשר כווננו גם כן לעבר מעבר קרני. (אתר אלקסאם, 3 בינואר).

סיכול ניסיון הנחת מטען

- ב-7 בינואר, בשעות הבוקר זיהתה תצפית כוחותינו מחבל ומחבלת, הלבושים בבגדים אזרחיים, מתקדמים לעבר גדר המערכת בצפון רצועת עזה, סמוך למעבר ארז, כשהם חמושים ונושאים מטען חבלה. המחבלים פתחו באש לעבר כוח צה"ל שהגיע למקום. הכוח השיב בירי לעברם, והרגם (אתר דובר צה"ל, 7 בינואר). ארגון הג'יהאד האסלאמי בפלסטין נטל אחריות על האירוע (אתר פאל-מדיה, 7 בינואר).

המחבל והמחבלת בעת ניסיונם להניח את מטען החבלה

לצפייה לחץ כאן

הזירה הלבנונית

ירי רקטות לעבר שלומי

- שתי רקטות נורו ב-8 לינואר לפנות בוקר לעבר הישוב שלומי שבגליל המערבי, סמוך לגבול לבנון. אף ארגון טרור עדיין לא נטל על עצמו אחריות לירי. זוהי הפעם השנייה בה נורות רקטות לעבר ישראל מאז מלחמת לבנון השנייה. ב-17 ביוני 2007 נורו שלוש רקטות מאזור טייבה-עדיסה לעבר קריית שמונה. הירי בוצע אז, ככל הנראה, ע"י גורמים הקשורים לפתח אלאסלאם, שלוחת אלקאעדה בלבנון¹.

¹ לפרטים נוספים על האירוע, ראו לקט מידע מה-18 ביוני 2007: "ירי רקטות לעבר קריית שמונה לראשונה מאז מלחמת לבנון השנייה" http://www.terrorism-info.org.il/malam_multimedia/Hebrew/heb_n/html/lebanon_180607.htm

פעילות סיכול ומנע

רצועת עזה

■ כוחות הביטחון המשיכו בפעילות סיכול ומנע אינטנסיבית סביב רצועת עזה. במהלך השבוע האחרון פגעו כוחות צה"ל במספר רב של פעילי טרור, בפעילות קרקעית ובירי מן האוויר. בין האירועים הבולטים:

- **6 בינואר** – במהלך פעילות צה"ל נגד תשתיות הטרור במרכז רצועת עזה, נפצע חייל צה"ל באורח בינוני מפגיעת טיל נגד טנקים שנורה לעבר הכוחות. מפגיעת הטיל נפצעו ארבעה חיילים נוספים באורח קל (אתר דובר צה"ל, 6 בינואר). גדודי עז אלדין אלקסאם/חמא"ס נטלו אחריות על הירי (אתר אלקסאם, 6 בינואר).
- **3 בינואר** - חיל האוויר תקף מספר יעדים ברצועת עזה, בעקבות ירי הרקטה לעבר צפון אשקלון. בין היעדים היו מחסן אמצעי לחימה של הג'האד האסלאמי בפלסטין, מבנה נוסף של הארגון בעיר עזה, מבנה של החמא"ס ועמדה נוספת של הארגון בדרום הרצועה (אתר דובר צה"ל, 6 בינואר).
- **3 בינואר** - במהלך פעילות סיכול של כוחות צה"ל בדרום רצועת עזה נפתחה לעבר כוחות צה"ל אש מנשק קל וטילים נגד טנקים. החיילים השיבו בירי פגזים לעבר מקורות הירי. מהירי נהרגו שני המחבלים, ושני פלסטינים ששהו עם המחבלים בבית ממנו נורתה האש (אתר דובר צה"ל, 6 בינואר). אחד ההרוגים היה פעיל חמא"ס (אתר אלקסאם, 3 בינואר).
- **2 בינואר** - במהלך פעילות צה"ל בצפון רצועת עזה, נפתחה אש לעבר הכוחות ונורו מספר טילי נ"ט. כוחות צה"ל השיבו באש, מהקרקע ומהאוויר, לעבר המחבלים וזיהו פגיעה. שישה מחבלים נהרגו בפעילות (אתר דובר צה"ל, 2 בינואר). במהלך הפעילות פגעו כוחות צה"ל ברכב ובו תותח נ"מ. על פי דיווחים פלסטיניים, נהרג במהלך הפעילות בכיר מבצעי בחמא"ס, ונפצע באורח בינוני בכיר בועדות ההתנגדות העממית.
- **1 בינואר** - כוח צה"ל זיהה מספר מחבלים חמושים בסמוך לגדר המערכת, במרכז רצועת עזה. הכוח ביצע לעברם ירי. מאוחר יותר זיהה כוח צה"ל חשוד המנסה לחצות את גדר המערכת בצפון רצועת עזה וביצע לעברו ירי (אתר דובר צה"ל, 1 בינואר). על פי דיווחים פלסטיניים באירועים הללו נהרגו שני פעילי חמא"ס וארבעה נפצעו. אחד ההרוגים היה מפקד יחידת הקשר בגדודי עז אל דין אלקסאם של החמא"ס (כלי התקשורת הפלסטינים, 1 בינואר).

יהודה ושומרון

חשיפת מעבדת חבלה ואמצעי לחימה בשכם

■ ב- 5 בינואר 2008 סיימו כוחות צה"ל ושירות ביטחון כללי ארבעה ימים של מבצע רחב היקף נגד תשתיות הטרור בעיר העתיקה (ה"קסבה") בשכם. במהלך המבצע נעצרו 23 מבוקשים, מרביתם פעילי חמא"ס ופת"ח, ונחשפה מעבדת חבלה ובה אמצעי לחימה רבים.

■ במעבדת החבלה, שהתגלתה בתוך סליק, נמצאו שתי רקטות בשלבי הכנה ראשוניים וחגורת נפץ. כמו כן נמצאו שני אקדחים, חומרים המשמשים להכנת מטעני חבלה (חומר נפץ, כדוריות רסס), כבלים ותבניות להנחת מטענים, תחמושת וציוד צבאי. אמצעי הלחימה הללו פוצצו באופן מבוקר ע"י כוח הנדסה של צה"ל (אתר דובר צה"ל, 3 בינואר).

כוחות צה"ל בעת הפעילות בשכם (דובר צה"ל, 5 בינואר 2008)

■ מנגנוני הביטחון הפלסטינים, שבחודשיים האחרונים ביצעו פעילות אינטנסיבית בשכם, הצליחו לכפות מידה רבה של חוק וסדר בעיר, ולסלק את החמושים מרחובותיה. אולם מנגנוני הביטחון לא פרקו את התשתיות המבצעיות של ארגוני הטרור, ובכלל זה חמא"ס ומבוקשי פת"ח, שלא נכללו במסגרת "הסכם המבוקשים". פעילי הטרור שנעצרו ע"י כוחות הביטחון הישראליים, ואמצעי

הלחימה שנתגלו ב"קסבה", ממחישים היטב כי שכם ממשיכה עדיין להוות מוקד מרכזי לפעולות טרור נגד ישראל ביהודה ושומרון.

מעבדת החבלה, שהתגלתה בתוך סליק בעיר העתיקה בשכם (המקור: דובר צה"ל, 5 בינואר)

מעבדת החבלה: מבט מבפנים

הכניסה לסליק

מחסניות ואמצעי לחימה

רקטות בשלבי הכנה

תגובת הרשות הפלסטינית

■ בכירים ברשות הפלסטינית מתחו ביקורת קשה על ישראל תוך התעלמות מהעובדה ש"בקסבה" בשכם ממשיכות לפעול תשתיות טרור, כשלושה שבועות לאחר כניסת מנגנוני הביטחון הפלסטינים למקום. במסגרת זאת:

- **ראש הממשלה סלאם פיאצ'** גינה את פעילות כוחות הביטחון הישראליים וטען כי היא הורסת את המאמצים של מנגנוני הביטחון הפלסטינים, "שהניבו לאחרונה תוצאות שהאזרח הפלסטיני חש בהן". הוא ציין כי "ההפרות הבלתי מוסברות הללו" פוגעות בהסכמים וגורמות נזק להחייאת תהליך השלום (אלחיאת, 4 בינואר).
- **מושל מחוז שכם, ג'מאל מחיסון**, טען כי מטרתה של ישראל היתה לפגוע במו"מ, לפגוע בתוכנית הביטחונית של מנגנוני הביטחון הפלסטינים ולהפוך את שכם מבירת הכלכלה הפלסטינית ל"אזור אסון" (סוכנות ופא וכלי תקשורת נוספים, 3 בינואר).
- **מפקד המודיעין הכללי בשכם, עבדאללה כמיל**, טען כי המבצע הישראלי "הכשיל את כל ההצלחות וההישגים שהשיגו מנגנוני הביטחון הפלסטינים בשכם..." (סוכנות מען, 5 בינואר).

■ כמשקל נגד לפעילות הישראלית, ועל מנת להמחיש כי הרשות הפלסטינית פועלת בעצמה נגד חמא"ס, התהדר עבדאללה כמיל בהצלחות מנגנוני הביטחון הפלסטינים בפעילותם הביטחונית בשכם בחודש האחרון. הוא גילה כי חומרי נפץ, שכנראה שייכים לתנועת החמא"ס, נמצאו באחד הבניינים בשכם ושימשו לייצור פצצות שמטרתן לפגוע ביעדים ישראלים וביעדי הרשות. לדבריו חשפו המנגנונים "תאים רדומים" השייכים לתנועת החמא"ס, שהתכוונו לבצע הפיכה נגד הרשות הפלסטינית (סוכנות מען, 4 בינואר).

פעולות סיכול נוספות ביהודה ושומרון

■ מעצר בכירים בחמא"ס:

- ב- 8 בינואר, במבצע משותף של צה"ל ושירות ביטחון כללי ברמאללה, נעצרו שניים מבכירי תנועת חמא"ס ביהודה ושומרון. האחד, **חסיין אבו כויכ**, יליד 1956, היה כלוא בארץ בין השנים 2002-2007, על רקע היותו חבר הנהגת החמא"ס ברמאללה ובשל מעורבותו בהקמת חולייה שתכננה פעילות טרור. השני, **פרג' רמאנה**, יליד 1973, היה כלוא בארץ בין השנים 2002-2007 על רקע מעורבותו בפיגועי ירי ובגין גיוס חוליית טרור וקישורה למפקדת תנועת חמא"ס ברמאללה.
- עם שחרורם ממעצרים בחודשים אפריל-מאי 2007, שבו השניים, לפעילות בחמא"ס, ובתוך זמן קצר ביססו את מעמדם כראשי הארגון ברמאללה וכדובריו ביהודה ושומרון. במסגרת פעילותם היו אמונים על הקשר שבין חמא"ס ביהודה ושומרון לבין הרשות הפלסטינית, נפגשו רבות עם אנשי ממשל של הרשות הפלסטינית ופעלו לשחרור פעילי חמא"ס שנעצרו על ידה (אתר דובר צה"ל, 8 בינואר).

- ב- 7 בינואר, במהלך פעילות כוחות הביטחון סמוך לישוב ברוקין שממערב לג'נין, התקרבו מספר פלסטינים חמושים לחסם צה"ל. כוח צה"ל אשר זיהה את החמושים ביצע לעברם ירי זיהה פגיעה באחד החמושים. על גופתו חשפו החיילים נשק מאולתר בתחמושת. בבדיקות התברר כי ההרוג הינו פעיל הג'האד האסלאמי בפלסטין (אתר דובר צה"ל, 7 בינואר).

← רובה סער מאולתר דמוי M-16 שנתפס אצל המחבל

← רובה סער אמיתי מסוג M-16

רובה סער מאולתר, תחמושת וסכין אשר נמצאו על גופתו של מחבל, פעיל הג'האד האסלאמי בפלסטין ליד הישוב ברוקין שממערב לג'נין (דובר צה"ל, 7 בינואר)

הזירה הפנים-פלסטינית

נאום ח'אלד משעל לרגל מלאת 20 שנה לייסוד החמא"ס

■ ב-5 בינואר נשא ח'אלד משעל, יו"ר הלשכת המדינית של חמא"ס, נאום לרגל מלא 20 שנים לייסוד חמא"ס. להלן כמה נושאים שעלו בנאומו (ערוץ אלאקצא, 5 בינואר):

- **נחישות להמשיך בטרור כדרך האסטרטגית לפתרון הסכסוך.** שבחים לחמא"ס על דבקותה בהתנגדות והבעת מחויבות להמשיך בדרך זו "עד אשר אחרון החיילים הציונים יסוג מאדמת פלסטין". ח'אלד משעל התפאר כי חמא"ס הטביעה חותמה על פעולות ההתאבדות ועל ירי הרקטות ("ישראל חוששת שהו [הרקטות] תגענה לאשקלון, ובזכות הרקטות של אחמד ג'בריל הם כבר הגיעו לאשקלון...")²
- **אין בדעת חמא"ס להסכים ל"הרגעה".** הדיבורים על כך אינם נכונים. לטענת ח'אלד משעל, מספר גורמים אירופים קראו לחמא"ס לקיים פגישות עם ישראל באירופה באמצעות מתווכים כדי לדון בהרגעה. אולם החמא"ס הגיבה על כך בשלילה מוחלטת.
- **שבחים למצרים על טיפולה במשבר עולי הרגל.** (מצרים הינה מדינה "משכמה ומעלה"). לדברי ח'אלד משעל הגיע הזמן שהעולם הערבי והעם הפלסטיני "ישיבו את רפיח להוות מעבר מצרי-פלסטיני, שלישראל ולארה"ב לא תהייה יד בתוכו". משעל פנה לאירופאים בדרישה להסיר ידיהם ממעבר רפיח, על מנת שלא יהיו שותפים "לדבר עבירה".
- **קריאה להתפטרות ממשלת סלאם פיאצ'.** ח'אלד משעל האשים את ממשלת סלאם פיאצ' כי היא מבצעת מעצרים בקרב ה"התנגדות" (קרי, ארגוני הטרור), מחרימה כלי נשק, סוגרת את "ועדות הצדקה" ומשתמשת בכספי המדינות התורמות כדי ליישם את מפת הדרכים.

ח'אלד משעל, בנאומו בעצרת יום השנה ה-20 לייסוד חמא"ס בדמשק (ערוץ אלאקצא, 5 בינואר)

- **קריאה לאבו מאזן לפתח ולקיים דיאלוג עם חמא"ס ללא תנאים מוקדמים.** לדברי ח'אלד משעל לאחר "כשלון אנאפוליס" אין סיבה שלא לקיים דיאלוג שכזה על בסיס ההסכמים שהושגו בעבר בין חמא"ס לרשות הפלסטינית. לדבריו "הועידה הלאומית" (של מתנגדי מפגש אנאפוליס) שתיערך בסוף ינואר 2008 תהווה הזדמנות להשיב את האחדות הלאומית הפלסטינית.

² ח'אלד משעל מתייחס כאן לירי רקטה 122 מ"מ שפגעה בצפונה של אשקלון, אשר ארגונו של ג'בריל נטל אחריות עליה. לירי נטלו אחריות גם ארגונים אחרים אולם ח'אלד משעל בחר להעניק את האשראי לארגונו של ג'בריל.

עולי הרגל אשר עוכבו סיני חזרו דרך מעבר רפיח

■ שלטונות מצרים אפשרו ב-2 לינואר, חזרתם לעזה של כ- 2200 עולי הרגל, אשר עוכבו בסיני, דרך מעבר רפיח, תוך הפרת ההסכם המסדיר את אופן תפעולו של המעבר. עם כניסת עולי הרגל לרצועה התבצעה ביקורת דרכונים ובדיקה שמית, ללא בדיקות נוספות (אתר Palestine-info, 2 בינואר). הגעתם של עולי הרגל לעזה לוותה בתהלוכות שמחה ודברי שבח לראשי חמא"ס על הסדרת מעבר עולי הרגל.

■ תנועת חמא"ס הציגה את סיום הפרשה כניצחון בדרך לפתיחת מעבר רפיח באופן מלא. דובר חמא"ס, צלאח אלברדויל, אמר כי כניסת עולי הרגל "היא ניצחון לנשיא מובראכ על הלחצים האמריקנים והישראליים" (אתר פלסטין מבאשר, 2 בינואר). חבר המועצה המחוקק, פתחי חמאד, הביע הערכה לשלטונות מצרים ואמר כי האומה הערבית החלה "להתעורר משנתה" וכי על מדינות ערב "להשתחרר מכבלי הישות הציונית" (ערוץ אלאקצא, 2 בינואר).

חמא"ס ממשיך בדיכוי אלים של פת"ח ברצועת עזה

■ במהלך יום השנה ליסוד הפת"ח (1 בינואר) המשיך חמא"ס בדיכוי אלים של פעילי פת"ח ברצועת עזה. בין השאר פשטו אנשי חמא"ס על בתיהם של אנשי מנגנוני הביטחון של הרשות, עצרו אותם ואף את בני משפחותיהם (סוכנות ופא, 1 בינואר). זאת לאחר שבמהלך ה-31 בדצמבר התנהלו עימותים אלימים בין משטרת חמא"ס (בה שולב "הכוח המבצע") לבין פעילי פת"ח, על רקע סירוב חמא"ס לאפשר לפת"ח לקיים עצרות לרגל חגיגות יום ה-43 להקמת הארגון³.

■ בין האירועים הבולטים (על פי סוכנות ופא): השתלטות על מטה הועד הפועל של אש"ף ברצועה ובזיזת רכושו; פיצוץ בניין מגורים בן 6 קומות של משפחת דע'מש בשכונת צברה בעזה; חטיפת בכיר הפת"ח, אבראהים אבו אלנג'א, וגילוח שפמו ושערו כאקט השפלה.

³ פרטים על תחילת האירועים ראו "חדשות העימות הישראלי פלסטיני 16-31 דצמבר 2007":
http://www.terrorism-info.org.il/malam_multimedia/Hebrew/heb_n/html/t31dec_07.htm